

Samenvatting

Het bericht in de media over een bijstandsgerechtigde vrouw uit de gemeente Wijdemeren die 7.000 euro moest terugbetalen omdat zij wekelijks een tas boodschappen van haar moeder kreeg, ook wel de 'boodschappenaffaire' genoemd, heeft veel stof doen opwaaien. In dit specifiek geval bleek het niet alleen te gaan om het vrijlaten van giften, maar ook om het overtreden van de inlichtingenplicht. Deze casus heeft ertoe geleid dat er in de Tweede Kamer door een aantal politieke partijen is gevraagd om met landelijke richtlijnen te komen voor het vrijlaten van € 1.200,- aan giften. Ze hebben in dit kader vervolgens een motie ingediend die inmiddels door de Tweede Kamer is aangenomen. De uitwerking van de motie in wetgeving zal echter nog op zich laat wachten. Met het vaststellen van de beleidsregels vrijlating giften Participatiewet Maastricht Heuvelland anticipeert Maastricht al op de aangenomen motie en de uitwerking daarvan.

Beslispunten

Aan het college wordt gevraagd:

1. In te stemmen met de beleidsregels vrijlating giften Participatiewet Maastricht Heuvelland.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 20 juli 2021:

Conform.

1. Aanleiding

Het bericht in de media over een bijstandsgerechtigde vrouw uit de gemeente Wijdemeren die 7.000 euro moest terugbetalen omdat zij wekelijks een tas boodschappen van haar moeder kreeg, ook wel de 'boodschappenaffaire' genoemd, heeft veel stof doen opwaaien. In dit specifiek geval bleek het niet alleen te gaan om het vrijlaten van giften, maar ook om het overtreden van de inlichtingenplicht.

Deze casus heeft ertoe geleid dat er in de Tweede Kamer door een aantal politieke partijen is gevraagd om met landelijke richtlijnen te komen voor het vrijlaten van € 1.200,- aan giften. Ze hebben in dit kader vervolgens een motie ingediend die inmiddels door de Tweede Kamer is aangenomen. De uitwerking van de motie in wetgeving zal echter nog op zich laat wachten. Met het vaststellen van de beleidsregels vrijlating giften Participatiewet Maastricht Heuvelland anticipeert Maastricht al op de aangenomen motie en de uitwerking daarvan.

2. Context

- motie van Jasper van Dijk c.s, van 25 februari 2021, 24515/ nr. 580;
- artikel 31, tweede lid onderdeel m van de Participatiewet.

3. Gewenste situatie

Door instemming met bijgevoegde beleidsregels verleent de gemeente een vrijstelling aan bijstandsgerechtigden voor giften tot een totaalbedrag per kalenderjaar van € 1.200,-. Giften tot een totaalbedrag van € 1.200,- hoeven bijstandsgerechtigden dan niet te melden.

De waarden van giften in natura wordt bepaald aan de hand van Prijzengids zoals opgesteld door het NIBUD. Als de gift niet is opgenomen in de prijzengids van het NIBUD wordt de waarde in het economisch verkeer als uitgangspunt genomen.

Giften in de vorm van verstrekkingen van een voedselbank, kledingbank, fietsbank, speelgoedbank en soortgelijke instellingen worden niet als middelen in de zin van de Participatiewet beschouwd.

Het vrijlaten van middelen betekent niet dat bijstandsgerechtigden helemaal ontheven zijn van de inlichtingenplicht. Giften moeten direct worden doorgegeven, zodra het grensbedrag van € 1.200,- in totaal in een kalenderjaar wordt overschreden. Bij niet melden van ontvangen giften hoger dan € 1.200,- kan dit leiden tot terugvordering van verstrekte bijstand en het opleggen van een waarschuwing en bij een ernstige schending tot het opleggen van een boete. Er kan altijd gevraagd worden naar de herkomst van giften, zodat een eventuele inkomstenbron kan worden uitgesloten.

Stortingen en bijschrijvingen waarvan de herkomst niet duidelijk is en/of kan worden gemaakt, worden niet aangemerkt als giften. Deze worden gezien als 'middel' en verrekend met de uitkering.

Dit herziene beleid geeft inwoners die al leven op de armoedegrens rust en haalt stress weg.

De giften vormen een welkome aanvulling op het beperkte budget. Bijstandsgerechtigden hoeven giften pas te melden als deze boven de € 1.200,- uit komen. Hierdoor is er minder kans iets te vergeten, waardoor de kans op schending van de inlichtingenverplichting met alle negatieve gevolgen van dien een stuk kleiner wordt.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Financiële stress heeft invloed op gezondheid, geluk en prestaties. Leven op de armoedegrens kan al genoeg stress opleveren en extra stress voor de doelgroep is ongewenst en te voorkomen. Door giften vrij te stellen tot € 1.200,- kan (mogelijk) bijgedragen worden aan het verminderen van stress bij bijstandsgerechtigden.

5. Effect op de openbare ruimte

N.v.t.

6. Personeel en organisatie

Er zijn geen personele- en/of organisatorische gevolgen.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

N.v.t.

8. Financiën

Er zijn geen extra financiële middelen gemoeid bij vaststelling van deze beleidsregel. Uit onderzoek blijkt dat er gemiddeld 2 à 3x per jaar een terugvordering ontstaat met het huidige lokale beleid tot nu.

9. Aanbestedingen

N.v.t.

10. Participatie tot heden

N.v.t.

11. Voorstel

Aan het college wordt gevraagd:

1. In te stemmen met de beleidsregels vrijlating giften Participatiewet Maastricht Heuvelland

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Het is de bedoeling de beleidsregels met terugwerkende kracht te laten ingaan en wel op 1 januari 2021 te laten ingaan. Dit sluit beter aan op het kalenderjaar dat voor het bepalen van het drempelbedrag het ijkpunt vormt.

Collegevoorstel